

Den grønlandske krise fortsætter med at optrappes efter J.D. Vance-delegationens besøg

Publiceret i EIRNS' Morning briefing til orientering af vores internationale læsere.

KØBENHAVN 31. marts 2025 (EIRNS) – Det, der startede som andendame Usha Vances »soft power«-tur for at overvære det nationale slædehundeløb i Grønlands næststørste by Sisimiut, endte med at blive et besøg på højt niveau den 28. marts af USA's vicepræsident J.D. Vance, national sikkerhedsrådgiver Mike Waltz, energiminister Chris Wright og senator Mike Lee (R-UT) på den eneste amerikanske militærbase, Pituffik Space Base. Planerne blev ændret, da det stod klart, at grønlænderne ville demonstrere mod, at den amerikanske delegation besøgte deres byer, da præsident Trump gentagne gange har opfordret USA til at overtage Grønland. Den danske statsminister Mette Frederiksen udtalte, at USA satte Grønland og Danmark under et »uacceptabelt pres«, som landet ville modsætte sig.

Under sin tale hævdede Vance, at russerne og kineserne truer Grønland. Grønlænderne skulle ikke tro, at de ville få det bedre under det kinesiske kommunistparti, og han påstod, at kineserne sætter Grønland i en gældsfælde. I stærke vendinger sagde Vance, at Danmark i årtier ikke har formået at sikre den amerikanske militærbase og grønlændernes sikkerhed. På den ene side sagde han, at Grønland har selvbestemmelsesret til at blive uafhængig, og han håbede, at de ville vælge at komme ind under USA's sikkerhedsparaply. Men på den anden side understregede han, at USA er nødt til at have kontrol over Grønland af hensyn til den nationale og internationale sikkerhed. På spørgsmålet om, hvorvidt USA ville øge sin

militære tilstedeværelse i Grønland, svarede han, at det ikke ville ske med det samme, men i fremtiden. På spørgsmålet om, hvorvidt USA ville bruge militær magt til at overtage Grønland, sagde han, at han ikke mente, at det ville være nødvendigt.

Danske kommentatorer og medier kaldte det »et frontalangreb på Danmark« og et forsøg på at splitte Grønland fra Danmark.

Mens grønlænderne og danskerne åndede lettet op over, at Vance ikke truede med en militær aktion for at indtage Grønland, var det netop det, præsident Trump gjorde samme aften. Og den 29. marts, efter den danske udenrigsminister Lars Løkke Rasmussens udtalelse på engelsk til amerikanerne via de sociale medier, hvor han fordømte »tonen« i kritikken, men sagde, at både øget amerikansk militær tilstedeværelse og mineraludvinding kunne forhandles, insisterede Trump over for NBC News på, at »jeg aldrig tager militær magt af bordet« med hensyn til at overtage Grønland.

Den 28. marts blev den nye grønlandske regering også offentliggjort, og den omfatter fire af de fem partier, der er valgt ind i Landstinget, alle undtagen det parti, der ønsker selvstændighed hurtigst muligt. De andre partier ønsker selvstændighed på sigt, men i et langsommere tempo, der kan sikre velfærd og sikkerhed for befolkningen uden dansk støtte og militær hjælp.

Grønlands nye statsminister, Jens-Frederik Nielsen, sagde, at den internationale situation vil være deres første prioritet, og at de vil indlede drøftelser med deres nærmeste allierede Danmark. Dette vil inkludere at gøre relationerne inden for Kongeriget (Rigsfællesskabet), mellem Danmark og Grønland, mere ligeværdige. Nu hvor Grønland har dannet regering, vil den danske statsminister besøge øen til samtaler på onsdag.

Optrapningen af den grønlandske krise forværrer kløften mellem USA og Europa. [mr_]

Foto: Wikimedia Commons, Stig Nygaard